

KÖLÖNLEGEZÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:	
Egyszerre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Külföldre hármas hordva:	
Egyszerre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Védőpostán szállítva:	
Egyszerre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétig és
Ezenap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszadási
vagy megérzésre nem vállalkozik.

Működésének és hirdetések
kiadóhivatalához intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, febr. 18.

Járulékunk Ausztria adósságához.

Azóta, hogy Széll a kiegyezésről mondott beszédében jelezte, hogy a magyar kormány az osztrák kormányval a közös járadékadósság visszafizetésének módjait tárgyalta és az osztrák kormány ismeretes, a járadékadósság konvertálását tartalmazó törvényjavaslatát adta be az osztrák képviselőházhoz, sokat beszélnek és még többet írnak erről a közös járadékadósságról.

A dolog lényege kétségkívül az, hogy nekünk, ha a járadékösszegnek megfelelő tőkét akarjuk megváltani, mennyit kell fizetnünk. *A tőkésítés mily százalékos alapján történhetik?* Az 1867. évi XV. t. cz., melynek első §-a szerint mi kötelezettséget vállaltunk arra, hogy az osztrák birodalom addigi államadósságai kamatainak fedezéséhez 29.188,000 frtnyi járulékot fizetünk, 6. §-a kimondja, hogy Magyarországnak tetszésére bizatik államadóssági kamatjárulékát adóssági kötvények törlesztése vagy készpénzbeli tőke visszafizetése által csökkenteni. Ez annyit tesz, hogy Magyarországnak jogában áll a járulékot a megfelelő tőke visszafizetése által csökkenteni vagy megváltani.

De igen ám, mekkora összeg az a megfelelő tőke? Mi azt mondjuk, hogy a járulékunk megfelelő tőkésítés csak 5%-os alapon történhetik, minthogy a kamatjárulékok kiszámítása is ezen az alapon

történt. A visszafizetés tehát csak 5 sz.-os tőkésítés alapján történhetik.

Ausztria ellenben azt mondja, hogy oly százalékos alapon tőkésíthetünk, a milyen százalékos kamatot Ausztria az adósság után tényleg fizet. Hogy ezen állítását komolyan veszi, bizonyítja, hogy a benyújtott törvényjavaslat szerint Ausztria csak 3600 millió koronát akar konvertálni, a többi pedig ránk szózni. Vagyis mi konvertáljunk 1400 millió koronát.

A különbség az 5%-os alapon való tőkésítés és a 4-2 sz.-os alapon való tőkésítés között (Ausztria most csak 4-2 %-ot fizet a járadékutáni) kitesz 233 millió koronát, vagy ha kegyesek leszünk és elfogadjuk a Reichsrath akaratát, mely szerint Ausztria konvertálja az összes államadósságát 4%-ra és a mi hozzájárulásunk is csak 4%-os alapon tőkésíthetjük, akkor 303 millió koronával többet kellene fizetni, mint jogosan fizetni kell.

De mily alapon követelik ezt tőlünk?

Nagy hiba volt, hogy a 67-es törvényhozás a kamatösszegnek megfelelő tőkeösszeget is nem iktatta törvénybe. De ha már a hiba megtörtént, nem en, edbetjük, hogy Ausztria azon adósság révén, melyet méltányosságból fizetni segítünk és melynek elvállalására jogi kötelezettség sohasem állott fenn, minket kizsákmányolhasson.

Mikor Ausztria államadósságainak rendezésére szánta magát, körülbelül 98 féle címletű adóssága volt. Volt közöttük 10 sz.-os is. Magyarország 30 sz. hozzájárulását valamiképp csak ki kellett számítani. A kamatjárulék kiszámítása 5 sz.-os alapon történt. Ez következik az

1867. évi XII. t. cz. tárgyalásából is, mely t. cz. előzetesen döntött az évi járulék kérdésében. *Ivánka Imre pl.* azt követelte, hogy a törvényben ott, ahol kiteszük az évi járadékot, kitegyük az annak megfelelő öt százalékos tőkét is. Ezt senki sem rektifikálta. Mindenki úgy tudta tehát, hogy a járulék kiszámítása 5 sz.-os alapon történt.

De tovább megyünk. Ausztria 1868. jun. 20-án a közös államadósság fedezésére 1483 millió frt papírban kamatozó és mintegy 1005 millió frt ezüstben kamatozó 5 sz.-os közös járadékot bocsátott ki. Vagyis ez az államadósság, melynek kamataihoz mi közel 60 millió koronával járulunk. Ez az államadósság azonban 5 sz.-os. A mi hozzájárulásunk is 5 sz.-os alapon lett kiszámítva, ha tehát élni akarunk törvényadta jogunkkal, a visszafizetés is 5 sz.-os tőkésítés alapján történhetik.

Arra nem hivatkozhatik Ausztria, hogy jelenleg csak 4-2 sz.-ot fizet hitelezőinek. Elég csunyaság tőle, hogy mikor hitelezőire eleinte 12, aztán 16 sz. szelvényadót vetett ki, ebben a jutalékban Magyarországot is nem részesítette, oly adósság elvállalásáért, melyet az ország, mint azt az 1861-iki és az 1866-iki feliratok és az 1867. XII. t. cz. 53. §-a is hangoztatják, csak méltányosságból vállaltunk el.

Jogunk van tehát szabadon meghatározni a visszafizetés feltételeit. Magyarország az 5 sz.-os tőkésítés mellett döntött.

Kirschaneck Ödön.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A jó recept.

Írta: Schiller I.

A doktorika kiküldött mindenkit a szobából, kijelentve, hogy négy szemközti akar velem beszélni, erre egy kicsit félni kezdtem, mert amilyen jó, szelid a doktorkánk, olyan haragos is tud lenni. Egy párszor végig futotta a szoba azon részét, ahol nem kellett tartania attól, hogy a butorokba ütközzék, aztán hirtelen megállt előttem. E pillanatban szerettem volna hintaszékkel együtt, valami súlyosztó segítségével a földszinti lakók szobáiba leereszkedni. Végre leült mellém és az úteremet tapogatva folyton a szemem közé nézett, ettől a tekintettől éppen olyan libavörös lettem, mint mikor kis leány koromban a kedves Svesterem valamelyike rajtaért a fcseregésen.

— Hallod Dündüs, most gyónni fogsz, — mondta vizsgálóbíróarczot vagva.

Szeot Isten! Ha a mi kis doktorunk a gyermektörtenemen szólít, akkor baj van, én adom meg az árárt, ez a gondolat cikázott át agyamon, de lázgyötörte fejemben nem derengett, s nem tudtam, hogy fogok majd vele szemben védekezni, mert nem éreztem elég

erőt magamban arra, hogy valami furfanggal tényleg vezessem.

— Mi bajod van? miért nem eszel? miért nem alszol? miért nem dolgozol? miért vagy lázas? Mint apró mennykövek hullottak reám a kérdések. En csak néztem rá könnyörögve; de tekintetem nem lágyította meg aranyos, jó szívet, sőt miután szavaival mindjobban feltűztele önmagát, ismét felugrott és újra futkosni kezdett a szobában.

— Hát azért neveltünk mi téged aggódó szeretettel, fáradságot és áldozatot nem kímélve, hogy most az első jött-ment kedvéért, akinek talán csinos a bajusza, te halálra epeszd magadat? Mert tudd meg, ha erőt nem veszel magadon, elpusztulsz, én pedig nem engedem, érte? Nem engedem! Most rögtön moródd meg, kibe vagy szerelmes? Hiába is akarsz fülleneni, én látom, én tudom, hogy szerelmes vagy, csak azt nem tudom, kibe. — Semmi kedves Pista bácsi, én nem vagyok neked Pista bácsi. En miattam tönkre mehetsz, én nem fogok veled törődni, ki is törődne egy olyan csuf, hálátlan leánnyal, aki megkeseríti az életét a hozzátartozóinak, a doktorát pedig pellenzére állítja, mert mit se mondhatok, ha kérdezik, hogy mi bajod van, s hogy miért sorvadsz hónapok óta.

Biztosan megláttál valahol valami boldogvilágkérőt, aki az állatkertből szabadult ki és

most az után epekedsz. Hát azt hiszed, ez szép? Hát csak annyi női büszkeség lakozik benned, hogy olyan szekér után futsz, amely föl nem vesz? Jól hallgasd meg, mit mondok, adok egy heti határidőt, ha addig erőt nem veszel magadon és meg nem gyógyulsz, akkor én egyenesen elmegyek a nagyapádhoz és megmondom, ne adjon neked többet egy krajczárt sem, akkor azután elmehetsz akár nevelőotthonok, akár telegráfos kisasszonyok, — tanuljál eleget, — és majd elfelejted a hóbortjaidat, ha a garast a fogadhoz kell vened. — Tehát érte? Mához egy hétre a zongora mellett találjalak, sőt akkor még azt is megbocsátom, ha a nyakamba csimpeszkedél és végig polkázod velem az ebédőt!

Ezzel fricskát adott az orromra, mintha nem is lennék boldogtalan szerelmes és eltávozt. Kint még hallottam tanácskozni a néniével, aztán nemsokára kocsirobogás verte fel az utca csendjét, a doktorkám végleg elment.

De mi ez, miért nem jön be a néni? Rettegek a találkozástól, mert meghallotta a doktorkánk prédikációját; bizony kár volt mindenkit kiküldeni, hiszen Pista bácsi oly hangosan beszélt, hogy beillett volna itéletnap harsonának. Képzelem, szegény, jó néni, mennyire rosszul esett neki, hogy az ő kis nevelt leányával így eibánt a doktor.

A csékei mandátum.

Dr. Kovács Dénes, az országos függetlenségi párj elöljárójának visszalépése folytán tegnap délelőtt tartotta meg a magyar-csékei, nagyváradi és belényesi ellenzék értekezletét a csékei körületben megválasztott képviselői mandátumra jelölt függetlenségi egyén személyére vonatkozólag.

A jelölt pártértekezleten nagyon sokan jelentek meg a válaszók közül. Nagyváradról Szokoly Tamás, dr. Stokker József és Adorján Emil vettek részt, kik Bartók Lajos vendégszerető házában szállottak meg.

Az értekezlet eredménye az lett, hogy a függetlenségi párt, miután Szokoly Tamás vonatkozott a felépítésre, Adorján Emil ügyvédet kiáltotta ki a körület függetlenségi jelöltjévé. Adorján mindjárt meg is tartotta programbeszédjét. Tegnap délután Adorján Belényesbe utazott, hol a mai napon a helyi sajtóra egybegyűlt polkarok előtt is ki fogja fejteni programját.

Mint értesültünk, a Papp János pártja is erős és mosodik és nagy reménységgel indul a küzdelembe.

ORSZAGGYULES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 18.

Elnök: Dániel Gábor.

Több kisebb jelentőségű iromány előterjesztése után

Belicska Béni előadó: Zárszámadásokról tevése jelentése.

Elnök: Bejelent, hogy az indítványok és interpellációk könyvében Zboray Béla indítványt jegyzett be Györfly Gyula lemondott képviselőnek a választóhoz intézett levele ügyében, melyet az ítélkező bizottság magára nézve sértőnek vett. Az indítványt a szombati napirendre tűzik ki. Interpelláció három van bejelentve.

Napirend előtt

Rakovszky István a napirendhez kér szót. Kéri a Házat, hogy az interpellációkra valamivel korábban kerüljön a sor.

Szell Kálmán miniszter-elnök: Azt hiszi, hogy a Ház két órákor ráterhet az interpellációkra. (Helyeslés.)

Elnök: Határozatilag kimondja ezt.

Tegnap kaptam e naplót a nénitől, kis ezüst kulcsos, bátran beirhatom legféltettebb gondolataimat is; nálam a kulcs, nem olvassa senki. A néni kalappal a fején jött be a szobámba, elbűcsözött és én magam vagyok.

Haragszom magamra, milyen ügyetlen leány is vagyok én, hogy szólanul haligattam Pista bácsi kifakadásait; de milyen csunyákat is mondott: »holdvilágképi, állatkertből kiszabadult«, igazán úgy éreztem, hogy az oltárképemet taposásák lábba.

Három hónapja, igen három hónapja, mikor először megláttam és azóta se éjjelem, se nappalom; pedig a találkozás nem történt oly romantikusan, mint azt azokban a regényekben olvasom, melyeket Laczi dugdos a munkakosaram alá, ha meglátogat minket. Igazán jó fiú ez a Laczi, ő sejt, mi bánt, mert a multkor, mikor a néni egy pár pillanatra átment a másik szobába, a fülemben sugta: »vigasztalódj Dundus, én is boldogtalan szerelmes vagyok«. Istenem, hát rajtam kívül van még más boldogtalan szerelmes is e földtekén?

Három hónappal ezelőtt nagyapával elmentünk az öcsém egyik professzorához, mert a libából megbukott a gyermek: benyitunk, hát a tanár egy szék tetején állva húzta fel a fal órát. Én nem tudom a professzoroknak kváltságuk-e az, hogyha a széken állnak, akkor is

A Magyar Szó támadása.

Kubik Béla a napirend előtt kér szót. Egy tegnap esti lap támadását teszi szóvá az elnöki tekintély megóvása érdekében. (Helyeslés.) A Magyar Szó e lap. Felolvassa az inkriminált cikket.

Rakovszky István: Be tudja bizonyítani a lap, amit hazudott? Alávalóság.

Kubik Béla: A lap támadását visszautasítja és kerekén kijelenti, hogy abból egy betű sem igaz. (Helyeslés.)

A Kossuth-kut vize.

Pap Zoltán személyes kérdésben szólal fel napirend előtt. Tegnap Fejérváry miniszter beszéde folyamán felhozta szóló által elmondott Udvarnok esetét s azt mondta rá, hogy ez valótlan. Nem volt reá elkészítve, hogy a katonai igazságosság ily leplezetlenül fog itt a Házban vitézkedni. (Derűtség a szélsőbalon.)

Felolvassa beszédéből, melyet az indennitől alatt tartott ama ösmertes két részt, mely a Kossuth-kutról és a másik esetről szól. Ezeket ma is fenntartja. Minden szaváért elvállalja a felelősséget. Örömmel veszi tudomásul, hogy a honvédelmi miniszter megígérte, hogy az ilyen, a nemzet érzelmeit sértő eseteket megvizsgálja, de attól fél, hogy ha ezt tényleg komolyan veszi Fejérváry, nem lesz elég a honvédelmi minisztérium tisztviselői kara, de egy egész különálló hivatal fog kelleni felállítani, amelynek más dolga nem lesz. (Nagy derűtség.)

Fejérváry Géza báró: Jó viccz.

Pap Zoltán: Látja, hogy a miniszter tévesen értette meg azt, amit a Kossuth-kutról mondott volt, hát elmondja a történetet. Hollems alezredes, most a tomesvári hadtest vezérkari főnöke volt az, aki 1900. júniusban hadgyakorlat alkalmával Gyergyószentmiklós mellett nem akart inni egy kútból, mert rá volt füstve: Kossuth kut. Küldözgetett mindenfelé vizért, a városba is beküldött.

És ekkor előállt egy önkéntes, egy honvédelmi miniszteri tanácsos fia, aki jelenleg huszárfőhadnagy és lekaparta a kutról a felirást. (Nagy visszataszítás a balon és szélsőbalon.) Az ezredes ur csak ezután ivott a kútból. Ez az eset. (Zajos felkiáltások a szélsőbalon: Szégyen! Gyalázat!)

Még egyszer Hajdu Pista.

Fejérváry Géza báró: Pap Zoltánnak csakugyan igaza van, mert tegnap ő tévedett. Am e tévedés azért volt, mert Pap képviselő nem nevezte meg az ezredest. Ezért visszavonja a tegnap mondottakat ez esetről. Megvizsgálhatja ez ügyet, s majd annak idején referálni fog

róla a Háznak. Ami azonban a többi tegnapi dolgokat illeti, azokat fenntartja. Lengyel Zoltán állításai nem hazugságok, mert ez nem parlamenti kifejezés, (Derűtség.) hanem telivér valótlan. (Hosszas derűtség.)

Endrey Gyula: Ez félvér kijelentés. (Elnök derűtség.)

Fejérváry Géza báró: Kijelenti, hogy az a Hajdu főhadnagy, kiről Lengyel beszélt, azonos azzal a tiszttel, akiről ő tegnap említést tett. Erre vonatkozólag leteszi a Ház asztalára a katonai szemelvényt, amelyből mindenki meggyőződhetik erről.

Endrey Gyula: Előbb dezinficiálni kellene. (Derűtség.)

Fejérváry Géza báró: Felolvassa a Hajdu főhadnaggyal felvett jegyzőkönyvet, melyből kitűnik, hogy ez a Hajdu azonos a Lengyel Zoltán Hajdujával. A felvett jegyzőkönyv elmondja, hogy ő szolgált a nagyváradi ezredben, lehet, hogy ösmerte Lengyelt és a büntetések valótlanok. (Felkiáltások a szélsőbalon: Majd meglátjuk!) E jegyzőkönyvre támaszkodva kijelenti, hogy Lengyel állításai telivér valótlanok. Epogy valótlan a Darányi Ferenc állítása. Itt van a Beöthy-párt tisztelt vezérének, Beöthy Akosnak állítása. (Derűtség.) Ez hasonló a két előbbivel. Szintén téves. Ezek után kijelenti, hogy ő minden egyes esetet megvizsgálhat, csak hozzák neki tudomására és ott, ahol kell, a megtorlás nem fog elmaradni és kéri a képviselőket, hogy adjanak neki tudtára minden esetet. (Zajos helyeslés a jobb oldalon.)

Elnök: Több felszólalás nincs s így átterünk a napirendre:

az ujonczjavaslatok

folytatólagos tárgyalása.

Mukics Simon: A honvédelmi miniszter tegnapi beszédével foglalkozik, melyet semmikép nem tart kielégítőnek. A miniszter kétségbe vonta azt, hogy mi a nép, az egész nemzet nevében küzdünk a javaslatok ellen.

Fejérváry Géza báró: Most is kétségbe vonom.

Mukics Simon: Utal a vármegyék kérvényeire, ez talán csak a nemzet akaratának megnyilvánulása. Utal a népgyűlésekre, a városok felirataira, azok talán csak a nép akarata?

Fejérváry Géza báró: Mesterségesen csinált dolgok.

Endrey Gyula: Mesterséges dolog a többség!

Kubik Béla: Azt tákolták össze mesterségesen.

Mukics Simon: Azt mondják mesterséges? Hát felszólítja a kormányt, oszlassa fel a házat, rendezzenek új választásokat, majd megmutatják azok, hogy vajon mesterségesek-e.

azt feleljék a kopogtatásra, hogy szabad? gondoltam magamban, de már a másik pillanatban megbénultan álltam és bámultam a reám néző két szemekbe.

Igen ügyetlenül viselhettem magam, mert nagyapó kerekén kijelentette, mikor eljöttünk, hogy nem hitte, hogy ilyen kis liba vagyok és egyáltalán nem érti, mit neveltek hát rajtam olyan soká és annyi pénzen, ha ugy ülök egy idegen emberrel szemben, mint a szárazra kitétt ponty.

Könnyű nagyapónak, ő már olyan öreg, hogy nem látja jól a szép, kék szemeket és bizonyára ő sohasem szeretett; bezzeg, ha azt érezte volna, amit én, mikor legelőször belenéztem azokba a ragyogó csillagokba!

Este a véletlen összehozott bennünket a Centrál étkezőjében, hová zenét mentünk hallgatni; a tanár ur kötelességének tartotta az asztalunkhoz ülni és velem beszélgetni. Hogy miről beszélünk, azt én nem tudom, nem emlékszem semmire tisztán és másnap a néni nagy megbotrányozására azt mondtam a járásbíróknak, hogy én nem is hallottam a zenét. Pedig igazán nem ballottam, ha mindjárt tőlünk 10 lépésre játszottak is; ki hallana akkor valami, ha legszebb muzsika szól közvetlen közelből egy édes férfijáról? Látszik, hogy a néni régen özevgy és el is felejtette,

hogy valószínűleg ő sem hallotta a zenét, mikor a bácsiba volt szerelmes.

Azóta három hónap mult el, három kinos hónap, mert nem láttam a professzort ez idő alatt, én pedig vágyódom ismét azokba a kék szemekbe nézni, azt a kellemes hangot hallani.

Hát ez a szerelem, a sokat megénekel, annyit emlegetett szerelem? Jól van, nem bánom, ha Pista bácsi is azt mondja, hogy a rajtam mutatkozó szimptomák a szerelmet árulják el, hát én belenyugszom abba is, hogy szerelmes vagyok; pedig igazán nem tétellestem ezt föl magamról.

Én csak arra kértem sz. Antalt, találkozam a professzorral, ha sétálni megyünk; ígértem is a zsebpénzemből egy koronát sz. Antal szegényeinek, ha elősegíti a találkozást; de mindhiába! Három hónapja nem láttam. A nénitől nem merem megkérdezni, hogy sz. Antal az ilyesmiben nem segíti meg az embert?

Május 29-én.

Edes gyöngyvirágom már sokkal jobban nézel ki, ma délután kimegyünk a ligetbe, mondta a néni; nem akarom a kedvét elvenni, de éreztem, hogy nagy áldozatot hozok, ha ilyen beteg szívvel megyek az emberek közé. Képelem, milyen tolongás lesz, s mily kin-szenvedés lesz annyinak felelni a hozzám intézett kérdésekre!

(Zajos helyeslés a balon és a szélsőbalon.) Ezután a katonai javaslatok birálatára tér át s az ellenzék tetszése közt hosszasan fejtegeti, hogy a nemzet soha le nem mondott önálló hadseregéről.

Szünet.

Szünet után Apponyi Albert gróf veszi át az elnökséget. Az ülést megnyitja.

Mukics Simon: Folytatja beszédét. A hadsereg szolgálati és vezényleti nyelvről beszél, követelve, hogy az Magyarországon magyar legyen. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.) A kiképzésnél a magyar nyelvet kellene használni.

Fejérváry Géza báró: Hol van az megírva? A katonákat az anyanyelvükön tanítják!

Mukics Simon: Hol van az megírva? Hát az hol van megírva, hogy a vezénylet és szolgálattal nyelve ne legyen magyar? Az a mi legnagyobb bajunk, hogy a diasztiank nem érez velünk, az országot elnémetesíteni akarja. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Molnár Akos: Azért küldték ide Fejérváryt is!

Mukics Simon: A magyar hadügyigazgatásnak magyar nyelven kell történnie. A javaslatot nem fogadja el.

2 órákor áttérték az interpellációkra.

Ezután **Benes László** beszélt a javaslat ellen.

Rakovszky István a két évi katonai szolgálat dolgaiban interpellált.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a jövő őszkor számol be tanulmányai eredményéről.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

- Febr. 19. Szent László intézet közgyűlése d. u. 5 órákor a koldusápoló intézetben.
 Febr. 19. Községi iskolai tanítók segélyegyletének közgyűlése d. e. 1/2, 11 órákor.
 Febr. 20. Az ipartanodai bizottság által kiküldötték ülése a villamszerelő tanfolyam tárgyában d. u. 8 órákor.
 Febr. 22. A nagyváradai és biharmegyei 1848-49-iki honvédek közgyűlése d. e. 10 órákor, a városbáza kislánácstermében.
 Febr. 22. A Bölcsőde egyesületi arcképleplelése d. e. 11 órákor az újjvárosi zárdában.
 Febr. 28. Tenyészbika vásár B.-Ujjfajuban
 Március 1. A nagyváradai takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órákor.
 Márc. 1. Kath. Szabad Liczeum előadás.
 Márc. 4. Tenyészbika vásár Tenkén.
 Márc. 7. Tenyészbika vásár Nagyszalontán
 Márc. 14. Kath. Szabad Liczeum előadása (estély.)
 Márc. 29. Kath. Szabad Liczeum előadása.
 Apr. 18. Kath. Szabad Liczeum zárünnepélye.

Ejfel után 2 órákor.

E perczenben jöttünk haza, nem bírok lefelelni; ott volt ő, az én édes, kékszemű professzorom!

Nagyapóval ültek az egyik asztalnál és boroztak, mikor mi is odatelepedtünk, mellém ült és beszélt mostanáig, amíg hazakísért. Megkérte a nénit, hogy holnap meglátogathat-e bennünket. Istenem, melyik ruhámat vegyem föl, a rózsaszínűt, vagy a kéket?

Egy hónappal később.

Én vagyok a föld legboldogabb teremtese! János, igen az én Jánosom, ma egy karikagyűrűt hozott az újjamra! Sohasem hittem volna, hogy a latinprofesszorok olyan édesen tudjanak csókolni.

Hat héttel később.

Most jöttünk a templomból az esküvőről és e pár percet felhasználva, naplómmal akartam közölni boldogságomat, midőn azt kezembem véve nyitva találtam. Még akkor sem sejtettem semmi árulást, csak midőn kinyitottam és a sorokat tártam benne, jöttem rá az összeesküvésre: »Ugy-e jó receptet irt a te Pista bácsid? A recept neve: János.«

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Nogáll emlékünnepe.** Kegyeletes házi ünnepe lesz a Bölcsőde-egyletnek legközelebbi vasárnap. Ugyanis közgyűlés keretében fogják leleplezni a szegények gyámolítójának a nagyváradai I. szert. káptalan b. e. felejtethetlen nagynevű tagjának néhai **Nogáll** János nagyprépost életű arcképe, melynek művészi kivitelre **Böszörményi Géza** ügyvéd ecsetjét dícséri. Az emlékbeszédet dr. **Hoványi Géza** fogja mondani. Az ünnepség a Teleky-utcai Immaculata-zárdában lesz megtartva vasárnap délelőtt 11 órákor.

* **Olcso a pénz.** Az ugynevezett pénzemberek azt mondják, hogy olcso a pénz, hogy a tőkecsoportok nem tudják elhelyezni tőkeiket, hogy nagy a kínálat, hogy a pénz az utcán hever. Ennek a nagy olcsóságnak ugyan a szegény ember semmi hasznát sem veszi, mert annyira még sem olcso a pénz, hogy ingyen adják, mindazonáltal laikusok is tudják, hogy a pénzpiacz helyzete ma olyan, hogy rendkívül olcso kamatláb mellett kínálják a pénzt. Így aztán ma már nem a legjobb üzlet, ha az ember készpénzét takarékpénztárba teszi, mert azért legfeljebb négy százalékos kamatot húz, sőt ha rövidebb ideig hagyja benn, még ennyit sem. Nagyvárad város az ő alapjainak és alapítványainak készpénzét a helybeli pénzintézetekben gyümölcsözteti és pedig négy és fél százalékos kamatláb mellett. Minthogy a folytonos hullámzás és a kamatláb esése mellett a város érdekei szenvedhetnének, **Ragány János** főszámvevő előterjesztést tett a tanácshoz, a melyben azt javasolja, hogy kérjenek a pénzintézetektől kötelező nyitákozott arra nézve, hogy minő kamatláb mellett gyümölcsöztetik a náluk elhelyezett alapítványi tőkéket.

* **Felhívás a biharmegyei nőegylet választmányi tagjaihoz.** Van szerencséd a biharmegyei nőegylet választmányi tagjai tisztelettel felkérni, hogy ő Szentsége XIII. Leó pápa jubileuma alkalmából a lat. szert. székesegyházban holnap, pénteken tartandó hálaadó istentiszteleten való részvétel céljából **reggel egy negyed kilencz órákor** lakásomon megjelenjen sziveskedjenek, s innen együtt vonulunk a székesegyházba. — Öv. **Baró Gerliczy Félix**né, szül. **Korniss Lujza** grófnő, elnök.

* **Halálozás.** **Csávósy Béla** udvari tanácsost, a képviselőház háznapját súlyos csepás érte. Edesatyja, csávósi és bobdai **Csávósy Ignác** királyi tanácsos, torontálvármegyei nagybirtokos 85 éves korában meghalt.

* **A vaskorona-rend átadása Csák Czirjéknek.** Valláskülönbség nélkül az egész aradi társadalomnak ünnepe volt kedden, mikor is felékesítették dr. **Csák Czirjék**et a magyar minoritarend tartományi főnökét az Ö F. által adományozott vaskorona-rend harmadosztályú jelvényével. Az ünnepély hivatalos része a városbáza kistermében folyt le a fő- és alispán, a polgármester, az összes keresztény egyházak lelkészei, a minoritarend tagjai, s Arad összes előkelőségei jelenlétében. Mint a kultuszminiszter, illetve **Dessenffy Sándor** csanádi püspök megbízottja, dr. **Kun László** apát-kanonok szólott először, hogy a rendjelet átnyomja. Előbb magas szárnyalású beszédet mondott, majd oda lépett a mellette álló **Csák Czirjék**hez és zajos ovációk közt mellére tűzte a keresztet. Az ünnepelt, dr. **Csák Czirjék** meghatottan köszönte meg az elismerő szavakat és a saját érdemeinek az elismerésében, tulajdonkép a rend kitüntetését látta. A királyi kegy sugarai, melyek őt érik, a rend multját is bearanyozták és fényt vetnek két évszázados működésére. Hiszi és re-

méli, hogy az ő személyét ért kitüntetés csak fokozni fogja a rend buzgalmit és kitartását a jövőben is. Rajta lesz, hogy életét ezután is az Isten, haza és szentegyház javára szentelje, fogadalmat tesz, hogy amilyen tiszta és szelíd len ennek a rendjének a csillogása, ép oly tiszta marad az ő lelkesedése is a haza iránt. Ezután még **Institoris Kálmán** polgármester fejezte ki Arad város közön égénk üdvözlését. Most átvonultak a közgyűlési terembe, ho a kitüntetett főpap az **Urban** Iván főispánná vezetése alatt óriási számban megjelent katolikus hölgyek üdvözlő küldetését fogadta. D. I. ben a minoriták palotájában nagy ebéd volt. A diszebédről tisztelettel üdvözölték **Wlassics** minisztert és **Dessenffy** püspököt, melyben a törvényhatóság fejei s az összes keresztény felekezetek lelkészei örömeiket fejezték ki a minorita rendfőnök kitüntetésére alkalmából.

* **Fölhívás a munkás szakszervezetekhez.** **Gerő** Armiu rendőrfőkapitány ezután hívja fel a helybeli munkás szakszervezeteket vezetőit, hogy az egyesületek helyiségen 8 napon belül juttassák be.

* **A városbáza rendezése.** A tanács tegnapi ülésén elfogadta a mérnöki hivatalok azt az előterjesztését, hogy az új városbáza beburorására az árlejtést márczius 1-re írják ki. A butorok elkészítésének határidője 1903. május 1. Különben a városbáza építési munkái annyira előre haladtak, hogy a hivatalok költőzködése már augusztus 1-én megkezdődik.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter **Kolb** Arpád nagyváradai pénzügyi fogalmazót a nagybecskerek m. kir. pénzügyigazgatóságához pénzügyi segédutkárrá végleges minőségben kinevezte.

* **Marhakitviti zárlat Biharmegyére.** A belügyminiszterium tegnap sürgöny útján elrendelte, hogy Biharmegyéből Ausztriába szarvasmarhát szállítani nem szabad. Erre az adott okot, hogy február 5-én egy szarvasmarha küldemény érkezett Nagyváradról Bécsbe, a melyen száj- és körömfájás tüneteit észlelték. Erre megkereste sürgönyileg az osztrák földmivélsügyi miniszter a magyar belügyminiszteriumot, hogy a biharmegyei száj- és körömfájás marhák kivitele ellen intézkedjen. A Nagyváradról szállított marhák betegsége lehet még a Moskovits hizlaldájában uralkodott száj- és körömfájás maradványa.

* **A honvédlaktanya kibővítése.** A helybeli honvéd gyalogezred parancsnoksága megkeresést intézett a város tanácsához, amelyben azt kéri, hogy a Rulikovszky uton levő telkeladást egyelőre függessze fel. Ugyanis a honvédelmi miniszter a nemrég épített honvédlaktanya kibővítését tervezi és a kibővítés csakis a laktanya és a jóránnykórház közötti területen történhetik. Itt tehát arról van szó, hogy a város a villatelep kiépítésének tervét ejtse el és engedjen tért a kaszárnyának. Ez egyrészt szépítési szempontból kifogásolható, másrészt azonban a honvédelmi miniszter bizonyára ismét ingyen, vagy legalább is mérsékelt áron kérné a telket, a mi a város kész veszteségét jelentené.

* **Biharmegyei deputáció a Házban.** **Telgedy József** orsz. képviselő vezetésével tegnap egy deputáció tisztelettel **Darányi Ignác** földmivélsügyi miniszternél, kérve Biharmegye egyik alkalmas vidékének **csukor** kontingenst engedélyezni. A földmivélsügyi miniszter szivesen fogadta a deputációt és habar elismerte, hogy ez a kérelem jogosult és a gazdaközönség érdeke, biztató választ nem adhat, mert míg a brüsszeli csukordöntés éleibe nem lép, addig ez irányban semmit sem engedélyezhet. A deputáció innét **Lukács László** pénzügyminiszterhez ment.

* A megyei tisztviselők és a fizetésrendezés. Most, a midőn az állami tisztviselők fizetésrendezése a parlamentben sorra kerül, ismét nagyobb mozgalom van keletkezőben: a megyei tisztviselők fizetésrendezés iránti mozgalma. Ugyanis néhány hét óta Hontvármegye tisztikarának akciójára egész csendben nagyarányú mozgalom indult meg a törvényhatósági és községi tisztviselők körében, helyzetük javítása, illetve fizetésüknek az állami tisztviselőkével megfelelő arányba hozatala érdekében. Elhatározták, hogy a fővárosban országos megyei tisztviselői kongresszust fognak tartani, melynek előkészítése és rendezése tárgyában márczius 25-én értekezlet lesz Budapesten, melyre eddig ötven vármegye jelentette be részvételét. A törvényhatósági tisztviselők a következő kivánságukat támasztják:

1. Fizetésüknek egyöntetű és az állami tisztviselőkkel teljesen egyrangú rendezését és felemelését.

2. Hivataltal elömenetelük biztosítását.

3. Az adóügy elválasztását a politikai közigazgatástól.

4. A munkaerő szaporítását, főleg a járásokban és a községi és körjegyzői irókban.

Czélozza továbbá a mozgalom a politikai közigazgatási tisztviselők országos egyesületének megalakítását, mely a törvényhatósági tisztikar érdekeinek kifelé való megvédésére volna hivatott, és mely a tisztviselőknek számos oly előnyt nyújtana, amely eddig csak az állami hivatalnak jutott ki.

A fizetésrendezés érdekében több megye országos képviselőjének támogatását is kikérte s így a parlamentben is szóvá teszik a megyék nagyobb állami támogatását, melyből a tisztviselők fizetését is rendezni lehet.

* Kossuth Ferencz régi csuzos bajából már annyira fölépült, hogy hoinap újra részt vesz a képviselőházi tárgyaláson és a párkór értekezletein. Orvosa, dr. Arányi még tovább folytatja a massaget, amelyre még a pártelnököknek szüksége van.

* A honvédelmi miniszter épárbaja. A szabadelvű párt tagjai már kedden értesültek arról, hogy *Fejérváry* a házban tett nyilatkozatáért *Lengyel* Zoltán képviselőnek fegyveres elégtételt nyújt és segédeit szándékaról ez irányban informálta. A segédek, gróf *Andrássy* Tivadar, Hadik *Barkóczy* Endre, *Kubik* Béla, *Bartha* Ferencz tegnap délelőtt 10 órakor összehívték a képviselőház egyik külön termében és hosszas tárgyalás után megállapodtak a feltételekben. Egy darabig a megállapodásról mit sem lehetett tudni. Eleinte csak az hírt, hogy az ügy komoly jelleget öltött. Valamivel később már a párbajfeltételekről, helyről és időről is rebesgettek. A párbajfeltételek a következők: 30 lépés távolság avante nélkül, sima légy nélküli fegyver, egyszeri golyóváltás. A párbaj színhelye a Ferencz József lovassági laktanya.

* Az első iparigazolvány villamos szerelői iparágra. A tegnapi nap folyamán érkezett a rendőrkapitányegységhez, mint első fokú iparhatóságához az első villamosági szerelői ipar iránti kérvény. Benyújtója *Povassán* József zimonyi lakos, ki dinamó gép kezelői bizonyítványval szakképzettségét, s több nagyobb vidéki város villamos telepeinél viselt eddigi állásával gyakorlati alkalmasságát is igazolja.

* Felhívás a Nagyvárad Takarékpénztár ügyfeleihez. A nagyvárad takarékpénztár r. t. igazgatósága tisztelettel felkéri azon ügyfeleit, kiknek betéti könyvecskéik még most is forint értékben szólnak, hogy azokat korona értékű új könyvekre való átírás végett behozni vagy beküldeni sziveskedjenek. Nagyváradon, 1903. febr. 18. Nagyvárad Takarékpénztár r. t. igazgatósága.

* A színházi fűtés költségei. *Somogyi* Károly szinigazgató kérvénye a szubvenczió megadása iránt nemsokára a közgyűlés elé kerül. Minthogy azonban valószínű, hogy a közgyűlés a város kedvezőtlen anyagi viszonyaira való tekintettel nem lesz hajlandó a fűtési és világítási költségeket felengedni, a tanács tegnap elhatározta, hogy miután a szinigazgató fűtési és világítási költségek címén még tavalyról is tartozik mintegy 3000 koronával, a tartozást óvadékból levonja. Az idei szezon fűtési és világítási költségeinek leszámlolására pedig utasítja a számvédelő és mérőki hivatalt, mihelyt ez a költség megállapítva lesz, a szinigazgatót a költségeknek havonként való fizetésére fogják kötelezni.

* Elcsipett tolvajok. *Farkas* Armin notárius besurranó tolvaj még múlt évi július havában *Ternyei* Antal lakásából egy arany női órat és lenczet lopott, melyeket *Horváth* Emánuelnél el is zálogosított. A kerekelt oldott tolvaj azóta sok helyen megfordult, de végre csak visszatért Nagyváradra. Itt azután tegnap elfogta *Dienes* István ellenőr. A rendőrségen lezárták. A Nagypiac téren tegnap délelőtt *Massu* József siteri lakost, ki *Kálmándi* Mihály szilveszter-pusztai lakostól lopott két tarisznyára való kolbászt és szalonnát árusított, *Kovács* László rendőr elfogta. A tolvajt átadták a csendőrségnek. Elmult este 8 és 9 óra között a káptalani éjjeliőr *Széchenyi* János kanonok kertje előtt két egyúttal akadályozott meg abban, hogy ezek a kertbe mászsanak. Egyiküket *Szekely* János csavarkó subancz személyében el is fogta. A másik *Knehl* David szintén foglalkozás nélküli subancz személyében elfogatott tegnap.

* Esküvő. Tegnap délután három órakor vezette oltárhoz a premonstréi rend templomában *Kelepecz* Dezső városi irodagazgató *Baróthy* Francziska kisaszojyt dr. *Baróthy* Akos városi tisztifőorvos hájos unokahugát. Násznagyokként *Hegedüs* Géza és dr. *Beóthy* Pál szerepeltek. Az esketési szertartást végző *Dencs* János cz. kanonok szép beszédet intézett az új párhoz.

* Rendőri éberség. A hétfő éjszaka megkéselt *Simon* György korcsmáros esetéről a rendőrség végre tudomást szerzett. S ma már a legelőbb nyugalommal adja tudtul, hogy *Bacsonyi* Sándor és *Márián* Demeter a rendőrség tudta és beleegyezése nélkül *Simon* Györgyöt úgy elverte, hogy rendőri vélemény szerint, sérülései csak 14 napig gyógyulnak. De mint értesítünk, *Simon* György állapota sokkal komolyabb s hetekig ágyban fekvő beteg marad.

* Az Amerikai Aruház tüzeltagnyítás és építkezés végett a teljes rőtös és rövidáru raktárát a *Kalenda*-féle üzlet helyiségbe *Szt. László* tér helyezte át, márczius 2-ig. A hol e raktár minden elfogadható olcsó árban ki lesz árusítva.

Saját érdeke tehát mindenkinek a raktár megtekintése. 221.

IRODALOM.

Európa béke-zavarója.

(Oroszország).

Irtá: *Lajos* Lajos. Nagyvárad. Szent László-nyomda. 884. l. Ara 5 koroua.

Közel négyszáz oldalas tanulmány, amely vidéken jelent meg s politikai tanulmány jellegével dicsekszik... némelyeknek elég volt már csak a munka megjelenéséről hallani s máris tökéletlen érzékkel, gonyos mosolylyal emlegették. Ugyan ki ír ma vidéken nagyszabású politikai tanulmányt? S ki fogja azt elolvasni?

Lajos Lajos ezzel a könyvével alaposan ráczáfolt a rossz viccekre. Megírta munkáját s

egy irta meg, hogy mindenkinek érdemes elolvasnia.

Politikai tanulmány Lakos műve, nem pedig *politizálás*. Nem a malom alatt diskurál a világ folyásáról, hanem éles szemmel kiválasztva a történelmi döntő tényezőket, azokat a tapasztalat biztos mérlegére teszi s úgy vonja le belőle következtetéseit.

Nem nehéz munka ez a szerzőnek. 1878-ban őrnagy volt a török hadseregben, előzetesen konzulátusi tisztviselő; 1895-ben már megjelent egy politikai tanulmánya a keleti kérdéstről, melyet oláh nyelvre is lefordítottak — mindez előkészület volt mostani nagy munkájához.

A munka beosztásáról tájékoztatnak a következő fejezetek: Ember és állam. Ausztria-Magyarország. Németország. Olaszország. Angolország. Román királyság. Törökország. Görögország. A Vatikán. Svéd- és Norvégország stb. Franciaország. Oroszország. Balkán-államok. Általános lefegyverzés.

Meglepő az az adathalmaz, amely fölött a szerző rendelkezik. Nincs az európai államok újabb történetében olyan momentum, amely munkája közben kellő helyen fel ne használta. A ki az európai államok újabb történetét meg akarja ismerni, az is hasznát veheti Lakos munkájának.

A pontos történelmi és statisztikai adatokat azonban a szerző csak háttérül használja; előtérben áll az ő ideálja, amelynek kutatása a munkának célja: az örök béke. Emez ideális cél sugallja a szerzőnek lelkes és igazságos szavait a pápa világi hatalmának szükségessége mellett; ennek érdekében jelenti ki, hogy a pápa világi hatalmának visszaállítása emelleg hatna az erkölcsökre nemcsak a katolikus, hanem a protestáns államokban is. Ezért itéli el a francia szerzetesek barbár üldözését és az antiszemitizmus okatlan tulkapásait egyformán. Es ezért írta meg nagy munkáját is, melynek végső következtetése: hogy az általános lefegyverzésnek, az örök békének egy akadály van: Oroszország. Oroszország okozta a nagy politikában a súlyos nemzetközi bonyodalmakat s Oroszország a közvetett vagy közvetlen oka a mi nemzetiségi mozgalmainknak is. Es az örök béke nem is lesz elérhető addig, míg Oroszország hatalmát épp úgy, mint annak idején Napoleonét, a koalíciós hadak tönkre nem teszik.

Higyük el; annál inkább elhibejük, mert Lakos a történelmi tények nyomain helyes logikával jut el ehhez a végeredményhez. A história ugyan nem mindig a logika, hanem gyakran egy asszonyi hajszál szerint igazodik, de hiszen nem is ez a fő. Fődolog, hogy Lakos érdemes és érdekes munkát irt, melyet élvezni lehet és melyből tanulhat olvasója.

Gyengéje a szerzőnek, hogy nem vigyáz az újabb igen finomra fejlődött közjogi műnyelv kifejezéseire s ezzel néhol, főleg Magyarország és Ausztria viszonyánál önmagával ellentétbe jön. Pl. több helyen erős hazfűséggel hangsúlyozza, hogy Magyarország és Ausztria két külön állam; de azért belebotlik efféle osztrák kifejezésekbe: »mi, mint magyar koronaország népei« (64. l.) »Magyarország önállósítása« (87. l. ez a kiegyezésre vonatkozik; mintha előzőleg nem lettünk volna jogilag, 1848 előtt pedig tényleg is önálló!) »két egygyé forrt állam« (92. l.) stb. Egyáltalán az 1867-iki kiegyezést majdnem olyan szinben tünteti fel, mint egyszerű történelmi folyományát az abszolutizmusnak, az államformának egyszerű változását, amelylyel szemben az abszolutizmus se volt más, mint egyszerű más államforma.

E mellett bosszantóan sok a tollhiba. Az ember szemét igen kellemetlenül érinti, ha következetesen Waldeck-Roussot lát Waldeck-Roussou helyett és Svédországot mindig mint *Schwéd* (sic!) szerepel egyéb francia és más idegen nevekről, szavakról, idézetekről nem is szólva.

Minden azonban csak olyan, mint a kis szépséghiba a szép asszony arcán: csak érdekességét növeli. S érdekes dolog, hogy Lakos ilyen apró fogyatékokkal küzdve is, ilyen értékes, komoly becsű munkát tudott végezni. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. —r.

Zászlónk.

A múlt októberben indult meg a »Zászlónk« című ifjúsági képes havi folyóirat. Azóta minden egyes szám fényesen igazolja, hogy nincs hozzáfogható vállalatunk; úgy beltartalom, mint kiállítás tekintetében páratlan ez a pompásan sikerült irodalmi vállalat, mely már 1000 példányban forog a magyar ifjúság kezében.

Most vettük e folyóiratnak febr. 15-iki számát. A szerkesztőség a Szentatya 25 éves jubileuma tiszteletére díszszámot adott e legújabb füzetével.

Terjedelmét 24 oldalról 40-re bővítette, képeit, cikkeit, díszítéseit Róma s a pápaság jelentőségének kidomborítására állította össze. Cikkei: Legeltesd az én báránymat! dr. Sebőkötől (4 képpel); — Magyar hazámnak ifjúsága (költ. Hortobágyitól); ezután egy trilógia: a) Farkasszemét nézett egymással a világ két ura (t. i. Sz. Péter és Néro), b) A világ két urának vége, c) A világ két urának birodalma (Jan Styka 3 gyönyörű képével); — Róma környéke és a Sz. Péter (Izsóftól); — Sz. Atyánk jubileuma (költ. Ozoraytól); — A Colosseum utolsó vértanúja (dr. Melhardtól); — A győri vaskakas (tört. elb. Szerlemhegyitől 4 képpel); — Tengerre magyar ifjúság! (a magyar iskolahajó kérdéséhez 3 képpel); — Munkit adják az iskolába (dr. Vrabélyitől); — Az én naplóm (a diákéletből). — Végül 31 pályázat bírálata, s a pályanyertes mű.

EGYESÜLETEK.

A Szt. László intézet közgyűlése.

A »Szent Lászlóról« nevezett nagyvárad-i koldusápoló- és gyermek menedékház egyesületének, csütörtökön d. u. 5 órakor saját helyiségében közgyűlést fog tartani, melyre az érdekeltek tisztelettel meghívotnak. *Az elnökség.*

Községi iskolai tanítók segélyegyletének közgyűlése.

A nagyvárad-i községi iskolai tanítók segélyegyletének ez évi közgyűlése ma, csütörtökön d. e. 1/2, 11 órakor a »Tanítók Köre« helyiségében lesz megtartva, mely közgyűlésre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak.

A gyűlés tárgyai:

1. A szám- és felülvizsgálóbizottság jelentése.
2. Titkári jelentés.
3. Tisztikar és Igazgató-Tanács választása.
4. Esetleges indítványok.

Jóváhagyott alapszabályok. A nagyvárad-i borbély, fodrász és parókakészítő iparosok és segédmunkások szakegyletének alapszabályait a m. kir. belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Agg honvédek gyűlése. *Meghívó.* A nagyvárad-i és biharmegyei 1848—49-iki honvédek Nagyvárad város kistanácsstermében e hó 22-én vasárnap reggeli 10 órakor tartandó közgyűlésre, minél számosabban megjelenni felkértek.

A gyűlés tárgyai: 1. Előők, alelők, pénztáros, jegyző és 8 választmányi tag választása. 2. Az öreg honvédek jólétéje, pártfogója az elhunyt alispán Szunyogh Péter ur családja részvét irat küldése. 3. Nagyvárad város által Budavár bevétele évfordulójára tett alapítvány 50—50 korona, kiknek adassék ez évben? 4. Öreg honvédek igazolási kérvényeinek elintézése. 5. Vasmegeyi honvéd egyesület átirata Bauer János volt Kóburg huszár h. főhadnagy igazolása iránt felvilágosítást kér. 6. Múlt 1902. évi pénztárosi számadás bírálata. 7. Esetleges indítványok. Nagyvárad, 1903. febr. 17. *Bereczky Géza, 1848—49. honvéd egyesületnek elnöke.*

Igazságszolgáltatás.

Az anyósok.

1902. augusztus 24-én két anyós összerel a fatuszélen, s mikor javában folyt a csete-paté, odavetődött az öreg *Lazurán János* is, a ki a felesége védelmére kelt.

Petrináné szembeszállt az öreggel.

— Micsoda ember kend? hogy így vigyáz a lányára, még legényt tart neki a házánál? . . .

Az öreg *Lazurán* indultba jött erre:

— Ne ártsd magad a fiad dolgával annyit mondok . . .

Petrináné erre szitkozódva fakadt ki, mire az öreg *Szurán* kezét emelt az asszonyra.

Ebben a pillanatban került oda *Petrina* Mihály és látva, hogy anyját bántalmazzák, felülkerelkedett benne a szülei szeretet, s kérdőre fogta az öreg *Lazurán*at, miért mer az anyjához nyúlni. Erre az öreg a leányra támadt, s összeverekedtek.

A legény végre befutott a házba és egy hatalmas fahasábot dobott az öreg felé, de először nem találta. Az öreg visszahajította. Harmadik dobásra aztán *Petrina* Mihály úgy fejen találta az apósát, hogy az össze-rogyott. Egy pár napig élte tul csak a szörnyű tüdő, mely átrepesztette koponyáját. Augusztus 30-án meghalt.

E miatt a gondatlanságból elkövetett halalt okozó súlyos testisértés miatt ült tegnap a vádlottak padján *Petrina* Mihály.

Az anyósok most már megbékélve menteggették vejüket, a szép *Mari* meg már törvényes felesége *Mihálynak*.

Mihály is bűnbánóan beismerte, hogy felindulásában rosszul cselekedett.

Mind ezek összevetésével a törvényszék *Petrina* Minálynál 4 havi fogsággal büntette halált okozó testisértés vétségéért.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Koldusdiák.

Péntek: Ibolyafaló.

Szombat: Gerolsteini nagyhercegnő.

Vasárnap: d. u. Betyár kendője, este: Gerolsteini nagyhercegnő.

Koldusdiák helyett Czigánybáró.

Oh reprizek és premierok kritikus napjain! Ti rólatok nagyobb valószínűséggel jöven-díhetne Falb professzor, mint a kalendárium-beliokról, mert már ahhoz sem kell profétának lennünk, hogy kitaláljuk, melyik ócskaságot látjuk este a színházban, ha reggel premiert vagy reprizt hirdet a színlap . . .

Nem is kelt már meglepetést a foyerben hivalkodó fekete tábla, mely premier háasztásról beszél.

Ma pl. így *Márkus Aranka* este fél 6 órakor betegsége miatt lemondta szerepét. *Koldusdiák helyett Czigánybáró.*

Kár volt kiírni, legalább maradt volna egy kis meglepetés.

Különben jó, hogy még a Czigánybárót

láttuk, láthattuk volna (Uram bocsá!) az Ibolyafalót is!!?

Igaz, hogy a Czigánybáróról nagyon szép emlékeink vannak és Saffit bravurosan láttuk már személyesíteni színpadunkon, de mégis ingerelte kíváncsiságunkat a *Rédei Szidi Saffija*.

Es nem csalódtunk. Szokatlan, de kedves, gyönyörűen csicsérgő czigányleány volt.

Tekintve, hogy próba nélkül ment az egész, nem kifogásolunk senkit, de egyet el nem hallgathatunk: *Deési feltűnéshajszolás* az utolsó fejezetben képtelen öltöztetéssel.

A II-ik fejezet tánczai és tablója kitűnően sikerült. Kivált *Bércziné* toborzó táncza adott elevenséget, színt a tarka csoportnak.

—os.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 153.

Báret 136. sz.

Ma csütörtökön, 1903. február 19-én:

Koldusdiák.

Operette.

SZEMÉLYEK:

Palmatica Novalszka, grófné	—	T. Pogány Janka
Laura) leányai	— — — — — Márkus Aranka
Bornszlava) leányai	— — — — — Kulinyi Marska
Ollendorf ezredes, krakkói kormányzó	— — — — —	Heltai Jenő
Wagenheim, őrnagy	— — — — —	Szathmáry Árpád
Bogumil Malochovszky zenegróf,		Bognár J
Ján Janitzky) egyetemi	Pintér Imre
Rimanovszky Simon) hallgatók	M. Rédei Szidi
Enterich, tömlőczmester	— — — — —	Bérczi Gyula

HELYTÁRS: Nagypály 7 kr., földszint és első emeleti páholy 6 kr. Másod-emeleti páholy 4 forint, Zsolye 1 frt 50 kr. Kórszek 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-36 sor 50 kr., közép 2-4 sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-4 sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap pénteken, február 20-án:

Az ibolyafaló.

Vigjáték.

NYILTTER.

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

119

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett 13 próbás *ezüst evőkészletek 5 1/2*, *gyertyatartók és girandolok 6 1/2* krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

MULATSÁG.

FARSANGI NAP PAR.

Febr. 21. Honibál a Vöröskereszt javára.
Február 22. Tűzoltó bál a Zöldfában.
Febr. 23. Betyár bál Pecze-Szilfőn.

Meghívó. A Pecze-szöllősi óvoda szükségletére és a szegény gyermekek felruházására 1903. február hó 22-én az orvosi lakásban zártkörű hazias *Batyu-Bált* rendez, melyre kívül czimzet urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 7 órakor. Bálrendező bizottság: Elnök: Gyarmaty Tamásné, titkár: Stéger Géza, pénztárnok: Schmidt József. Táncrendező: Szlafkai Ferencz, G. Szabó János, Papp János. Gyjz: Szentesi László.

Közönség köre.

A postaszolgák köszönete.

A postaszolgáknak febr. 7-én rendezett táncvigalma alkalmával, mit özvegyeik és árvaikat segítő egylettük javára tartottak; a következő nemeszívű emberbarátok gyarapították adományaikkal az egylet tőkét:

Földessy Károly (Bpest), Grócz Béla, Krammer Károly, Légszeszgyár, Nogelly István, Rutter Emil 10—10 kor.

Andrássy János, Berger Dániel, Bihoreana, Demény Károly (Bpest), Diósi Lajos, F. tser Antal, Kolliner és Ince, Léderer és Kálmán, Leszámitoló bank, Moskovits Mór és fia, Pakala Tamás, Schlauch Jozefin 5—5 kor.

Schöpllin Agoston 8 kor.

Biharm. Casino, Bognár és Szántó, Des Escherolles Kruspér Sándorné, Debreczi Imre, Első magy. ált. Biztosító, Haasz Manó, Ifj. Kohn Sámuel, Maagra Vazul, Rácz Kelemen, (Bjenő) 4—4 korona.

Biharm. Keresk. Bank, dr. Dési Géza, Fintor Gyula, Fonciere bit, Fülöp István özv. Br. Gerliczy Félixné, Greiner Dániel, Gyurkovits, Hegedüs János, Hering Sándor, Huzela M., Kulcsár György, Lejpnik Mihály, Lewitter Miksa, Löblé H., Mihelfy és Kandel Oszk. Magy. Bank, Br. Podmaniczky Emmy, Schwartz Ferencz, Wertheimstein A. Weisz Mór, 3—3 korona.

Posta altisztek és szolgák (Szeged) 6 kor. 20 fill.

Posta altisztek és szolgák (Pladány) 6 kor. 38 fill.

Ausländer S., Balogh Samuné, Balázs Gyuláné, Bayer Frigyes, B. G., Bereczky Géza, Bleyer Antal, Bereczky László, Berkovits Ferencz, Ifj. Berger Sámuel, Bilkey, Papp Anna, Bügler Jakab, Dencs János, B. Dencs I. (Oroszáza), Des Escherolles Kruspér Károly, Des Escherolles Kruspér Sándorné, dr. Döry Ferencz, Egri Rezső, Emilia malom, Erdődi H., Farkas József, Fried Ignacz, Friedmann B., Friedmann Sándor, Földes Vilmos, Fischer, Gaál Irén, Gáti B., Gábor István (Zsibó), Géczy Lajos, Gör. kath. iroda, Grósz Sándor, Grünwald S., dr. Gyémánt Jenő, Hanzli József, Heller Ede, Hrschner János, Hoványi Géza, Hollósy Mária (K.-Tarján), Hrabéczy Tivadar (Kolozsvar), Jelinek Ferencz, Jungreis és Weisz, Káin Jakab, Kappel Dezső, Kecskeméty István, özv. Kenéz Sándorné, dr. Kiss Döme, Kiss István, Király Béla (Szeghalom), K. M., ifj. Klein Sándor, dr. Kornstein Lajos, Kovács Béla, Kolozsvar Sándor, dr. Kurländer, Kurländer és Ehrenfeld utóda, Ländler Ferencz, Léderer Dávid, Leitner Lázár, Lichtmann Mór, Kopusny Gyula, br. Luzzenszky Lenke Marcella Appolonia (Csökmő), Markovits Sámuel, dr. Mártonffy Bogdán, Mertz János, dr. Molnár Imre, Müller Salamon, N. N., Nagy Juliska, Nagy Zsigmond, özv. Nagy Lajosné, Neuländer és Weisz, Neumann M., Nuszbaum Gyula, Orosz Péter, Papp György, Pevanovits Imre, Plander Sámuel, Pintér Mihály, Pókay Gábor, Pókayné, ifj. Popper József. Posta altisztek és szolgák (Zilah), Rádl Ödön, Reichard Dezső, Reismann Jakab, Retezár János (Elesd), ifj. Rimanóczy Kálmán, Róth Lajos (Endrőd), Rothbart Ignacz, Rozsly Géza, Rózsa Géza, Sável Kálmán, Siter Lőrincz, Simon György, Stern Hermann, Steiner M. Albert, Silbermann Ignacz, Soós Irén, Sulyok I., Strobl Antal, Sors Sándor, Sonnenwirth és Tsa, Schwardáné, Schwartz Ferencz, Sebők Sándor (Békés), Strasser Ignacz, Schwartz Miksa, Schönberger Herman, Szabó Lajos, Szabó László, Szenes Antal (B-Csaba), Szirmay és Nagy, Szilágyi Tivadar, Sztarill Ferencz, özv. Thury Lajosné, Toronyai Béla (Margita), Ujhelyi Lajos, Vaday József, özv. Wallaschek Venczelné, Wechsler Lipót, Weiszlovits A. és fia, dr. Vuca-

kics Gyula, Vulkán József, Zách Józsefné, Zigre Miklós, Zsdánszky László 2—2 korona.

Plesz Aron 1 kor. 80 fill.

(Vége köv.)

Felülfizetések. A váradi-velencei földművelők olvasókörenek legutóbb szép sikerrel tartott táncmulatsága alkalmával felülfizettek:

Tokay Mihály 4 kor. 88 fill., Tokay Mihályné 2 kor., Szmelka György 3 kor., Jónás Mihály 1 kor. 50 fill., Pintér János, Bartha László, id. Tikos András, Orbán Károly, Dr. Tóth Ferencz, Molnár János 1—1 kor. ná, Molnár Gábor 66 fillért, Varga Arpad 60 fillér, N. N. 52 fill., N. N. 50 fill., G. V. 50 fill., Csizsér Lajos, Sipos István, M. Gy. 40—40 fillért, Jakabovits Jakab 20 fillért.

TAVIRATOK.

Erzsébet főhercegnő temetése.

Bécs, febr. 18. Tegnap délelőtt *Frigyes* és *Jenő* főhercegek, *Lajos* és *Ferencz* bajor hercegek, *Ferdinánd* bourbon-szicíliai örökös herceg és *Illés* pármái herceg, továbbá a rendkívüli spanyol követség és néhai Erzsébet főhercegnő udvartartásának tagjai Badenbe mentek, hogy jelen legyenek az elhunyt főhercegnő temetésén. (M. T. I.)

Deputáció a miniszternél.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. táv.) *Lukács* pénzügyminiszternél járt biharmegyei deputáció a minisztertől kedvező választ kapott.

Fejérvary báró párbaja.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. táv.) *Fejérvary* báró párbaját *Lengyel* Zoltán képviselővel, a segédek közös elhatározásával elhatározták, s valószínűleg holnap fog megtörténni a viadal, még pedig karddal.

Budapest, febr. 18. M este elterjedt a hír a fővárosban, hogy a király nem fogja megengedni *Fejérvary*nak a párbajozást.

A párbaj ellen.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. távir.) *Vay* Lajos gr. egyetemi vivómester bejelentette, hogy csatlakozik az egyetemi ifjuság részéről megindított párbajellenes mozgalomhoz. Az országszerte ismert vivómester kijelentette, hogy 25 éves tapasztalatait, meggyőződését készséggel viszi harczba a mozgalom sikere érdekében.

Sopron, febr. 18. A kaszinó egylet választmánya elhatározta, hogy a párbajellenes akcióra vonatkozó indítványról napirendre tér. A katonai tisztikar képviselői kijelentették, hogy a becsületbíroság megalakítására vonatkozó tervezet tárgyalásába nem is bocsátkoznak. A kiküldött bizottság tagjai közül többen, ezek között *Széchenyi* gr. oda nyilatkoztak, hogy a kaszinó indítványát nem tartják a párbaj intézménye megoldásának, a míg a büntetőtörvénykönyv és a nevelés rendszere nem módosul.

Nagy színházi szerencsétlenség.

Berlin, febr. 18. A berlini Variet színházban tegnap este a *Halálgyűrű* című szám előadása alatt a három kérépáros kiesett a gyűrűből, úgy hogy az egyik meghalt, a másik kettő pedig súlyosan megsérült. (M. T. I.)

Millió alapítvány a tanítók javára.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. táv.) *Vechtelmann* Ignacz 74 éves építési vállalkozó halálos ágyán egy *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek czimezett levelet adott lányának. A levélben arra kéri a minisztert, hogy 3 400.000 koronát tevő vagyonát vegye kezelésbe, s létesítsen belőle alapot a tanítók árvaháza és a vakok intézete részére. A negyedfélmillió vagyon bankokban van elhelyezve. Rokonairól is fejedelmileg gondoskodott a dusgazdag ember, a ki a 60-as években költözött Poroszsziléziából Budapestre.

Franciaország és a macedoniai kérdés.

Páris, február 18. Delcassé külügyminiszter vasárnap i kásán, a *Matin* egyik szerkesztője előtt azt mondotta, hogy a macedon kérdésben igen nagy fontosságot tulajdonít a közvélménynek. Ő tülönben, a mint a sárgakönyv is bizonyítja, nem volt az utolsó, a ki a szerencsétlen lakosság érdekében közbenjár. Ma Franciaország támogatja Ausztria Magyarország és Oroszország reformprogramját, a mely különben lé vegében megégyezik azzal, a melyet a miniszter a Quai d'Orsay-n is megpóditott és a török nagykövettel szemben képviseli. Macedoniának e képviselője is teljesen helyeselte ezt a programot. Ha más reformok bizonyulnak szükségesnek, a miniszter kész azokat támogatni és minden lehetőt elkövetni, hogy Macedonia helyzetén javíttson.

Macedonia függelensége azonban anarkiát jelentene, a háboru megosztását. Több kisebb állam óvást tett az ellen, hogy az egyik törzsnek nagyobb jelentőséget adjanak. A miniszter véköl megjegyzte, hogy nem érti, hogyan kívánhatják, hogy Franciaország más álláspontot foglaljon el. Franciaországnak, a mely a nagy tűz helyétől távol van, nem szabad odadobnia a gyújtogató faklyát, h nem támogatnia kell mindenkit, a ki a tüzet oltani akarja. Franciaországnak nem szabad megfélekednie az emberiséggel szemben való kötelességeiről, de gondolnia kell maga iránt való kötelességeire is, meg kell tartania hidegvértségét és éber nyugalmat. (M. T. I.)

Sofia, február 18. (Saj. tud. táv.) *Szarafov*, a felkelők vezére egyenruhás, Mannlicherrel fegyverzett csapattal Macedoniába tört.

Konstantinápoly, febr. 18. (Saj. tud. táv.) A török hadtesteket felszólították, hogy tegyenek sürgős jelentést a fegyveres erő állásáról.

Vizváry szerencséseje.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. táv.) *Vizváry* Gyula, a Nemzeti-színház kitűnő komikusa egy sorsjeggyel 600.000 koronát nyert.

Öngyilkos bankár.

Potsdam, február 18 (Saj. tud. táv.) *Buchalter*, a német császár bankárja ma agyonlötöte magát. Tettének oka ismeretlen.

REGÉNY-CSARNOK

Tűzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik. 201

Bizny István, a saját szememmel látam, hogy miképpen vesztetted el a nadrágodat. Pfüj! Pfüj! S most is kadról beszélsz, amikor levelet viszel? Hogyan lehessen veled verekedni mikor egy levelet mőgé bujsz? Amitod a világot! Amitod a világot! Vitéz uram! Chmielnick jó katoná. Krzywobos is az, de a kőzök közi sok hívány ember is van.

Bohun hírt len Saglobához ugrott, de ő épp n oly hírtelen Wolodyjovskij mőgé vonult vissza, úgy hogy a két ifju lovag szemben állt egymással.

— N-m félelemből futottam el előled, de hogy a zsákmányt megmentssem, — szót B hun.

— Azt nem tudom, hogy mi okból futottál, csak azt tudom, hogy futottál, — szót Mihály.

— Akárhol rendelkezésemre állok, akár rögtön.

— Kihívsz? — kérdezte Wolodyjovskij, a szemével huncor atva.

— Elraboltad a katona-becsületemet, meggyaláztál, a véreket akarom.

— Jó, — szolt Wolodyjovskij.

— De ki fojja a levelet a herczeghez vinni? — kérdezte Sagloba.

— A miatt ne fájjon a fejed, az már az én dolgom.

— Verekedj-tek hát, ha másképp nem lehet, — szolt Sagloba. Ha e lovagzal szerencséd találsz lenni, jgyed meg, hogy másodiknak én is kiállok. És most, Mihály, jöjj, fontos mondanivalóm van.

A két barát kiment és előhívták Kuselt is. Sagloba így szolt:

— Uram, a mi dolgunk nincs egészen rendben! Bohun csakugyan levelet visz a herczeghez. Ha megöjük, büntetendő cselekményt kövünk el. A propter securitatem loci kiküldött tanácsos bíraskodik két mértőldnyire a választási hely körül. Bohun most követi!

Nehéz a dolog! Nekünk el kell majd bujnunk azian, vagy talán a herczeg megvéd, különben megjárnatjuk. Másrészt pedig, elengedni őt még rosszabb volna. Ez az egyetlen alkalom a szegény kis herczegűd megsabadítására. Ha ez a g zember nem él, könnyebben meg fogjuk találni. Az Isten maga akart rajta és Skrzetuskin segíteni. Mit tegyünk? Adj tanácsot.

— Te bizonyára tudsz valami oroszat ki találni! — szolt Kusel.

— Azt már előkészítettem, hogy ő maga hívott ki bennünket. De tanukra van szükségünk, idegen emberekre. Az én véleményem szerint be kell várnuuk Csarlamp. Elvállalom, hogy rábirom a várakozásra s arra, hogy szükség esetén tanu-kodjék, hogy bennünket hívták ki és mi csak védjük magunkat. Bohuntól azt is kikellene tudni, hogy hova rejtette a lányt. Ha elesik úgy se lesz már az övé, talán megmondja nekünk, ha megesküdték. És ha nem mondja meg, — úgy is jobb, ha nem él tovább, Ovatosan, meggondolva cselekedjük. nSzérepd a fejem.

— Ki verekszik vele? kérdezte Kusel.

— Előbb Mihály, aztán én, — szolt Sagloba.

— És én harmadiknak, — szolt Kusel.

— Az nem lehet, — szolt Mihály, — egyedül én fogok vele verekedni. Ha legyőz, az az ő szerencséje, menjen aztán tovább egészségben.

— Oh, én már bejelentettem nála magamat! szolt Sagloba, — de ha te úgy véled, elállok ettől.

— Az az ő dolga, hogy veletek is meg akar-e verekedni, vagy azután senki mással.

— Menjünk hát hozzá.

— Menjünk.

Bohun a szobában találták, pálinkát iszogatótt. T ljesen nyugodt volt.

— Hallgass ide, — szolt Sagloba, — mert fontos dolgot akarok veled megbeszélui. Te kihívtad ezt a lovagot, jól de bizonyára tudod, hogy téged mint követet, a törvény véd, mert

művelt országban vagy és nem vadállatok között. Mi tehát nem állhatunk ki veled, ha csak tanuk előtt ki nem jelented, hogy te hívtál ki bennünket. Több nemes fog idejönni, akikkel mi ugyanis verekedni akarunk, azok előtt tedd meg tehát e kijelentést, mi pedig lovagi szavunkat adjuk, hogy ha Wolodyjovskival szemben neked kedvez a szerencse, szabadon mehatsz tovább és senki sem fog az utadba állni. Különben, ha kívánod, én is rendelkezésemre állok. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Tenyészbika vásárok a megyében.

A biharmenyi gazdasági egyesület alkalmat óhajtván nyújtani a községeknek, hogy magukat megfelelő bikákkal elláthassák, másrészt pedig, hogy tenyészők a tenyész célra megfelelő bikákat értékesíthessék, elhatározta, hogy B-Ujfaluban 1903. február 28-án, Tenkén márczius 4-én és Nagyszalotán márczius 7-én tenyészbika vásárt rendez.

A tenyészbika vásárokon az egyes községek által megvételre kiválasztott bikát Pókay Dávid kerületi állattenyésztési felügyelő a kialakított árban megvásárolja, s az állam által engedélyezett kedvezményes uton a községeknek átadja. Nevezetesen a községek a kialakított bikák árából 18—20 százalék engedményt kapnak, s az ezen engedmény levonása után fennmaradó összeget 3 féléves kamatmentes részben tartoznak megfizetni. Ezen felül még az állami közvetítés útján a községek által vásárolt bikák elhullása ellen 1 évig biztosítva is lesznek ingyen.

Mután az eddig beérkezett bejelentések szerint mind a három vásáron nagyszámu vevő lesz, az egyet felkéri a gazdaközönseget, hogy az eladandó magyar fajta tenyészbikákat hajtsák fel a vásárokra. Azonban arra is kérelik a g-dközönseget, hogy a vásárra hajtandó bikák korát és számát e hó 24-ig a gazdasági egylet titkári hivatalában bejelenteni sziveskedjenek, valamint azt is, melyik vásáron kívánnak részt venni.

A vásárok kezdete délelőtt 9 órakor.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. február hó 17-ik napján tartott vásárban eladott természetienyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.—. Kétszeres buza 13.—12.60. Rozs 12.40—11.60. Arpa 11.60—11.—. Zab 12.40—11.80. Tengeri 11.80—11.—. Boró 38.—. Lencse 40.—. Bab 22.60. Köleskása 25.—. Burgonya 5.80. 100 kiló lángliszt 25.60. Zsemlyehiszt 25.20. Fehér kenyér liszt 25.—. Barna kenyér liszt 22.—. Széna fuvarral 4.60. Sózott szalonna 160.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —12. 1 köbméter bükfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus —96. 1 kiló öntött gyertya —0. 1 kiló lámpaolaj —78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —68. Pálinka —72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőso 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju ——. 1 mm. magyar gyapju ——. 1 liter ó-bor 60.—. 1 hltr új-bor 32.—. 1 mm. mész 1.30. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kend-rmag 20.—. 1 mm. köles ——. 1 mm. repce ——. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. mogyoró ——. 1 mm. aszalt szilva 40.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonna 1.60. 1 kgr. sertés hus 1.24. 1 kgr. juh-hus ——. 1 kgr. vereshagyma —16. 1 kgr. foghagyma —56. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 2.80. 1 kgr. barna kenyér —20. 1 ltr kőolaj —44.

Forgalmi kimutatás 1903. február hó 17-ről. Tiszta buza körülbelül 350 hltr. Kétszeres buza 80 hltr. Rozs 200 hltr. Arpa 70 hltr. Zab 120 hltr. Tengeri 300 hltr. Burgonya 80 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 140 drb. Fehizott 150 drb. Sovány 200 drb. Südő 500 drb. Malac 329 drb. Hizott marha 81 drb. Jármos ökör 480 drb. Fejős tehén 250 drb. Borju 280 drb. Bivaly — drb. Juh és kecske 70 drb. Ló 574 drb.

Marha ártáblázat 1902. február 17-ről.
1 pár I-ső rendű jármos ökör 610—700 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 500—580 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 230—290 k.
1 drb fejős tehén 100—230 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 154—280 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—180 k. 1 drb vörös borju 26—50 k. 1 drb fél éves borju 36—60 k. 1 drb egy éves borju 46—68 k. 1 drb két éves borju 70—160 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 104—112 k. 1 pár fél éves sertés 34—40 k. 1 pár egy éves sertés 48—78 k. 1 pár két éves sertés 80—140 k. 1 drb igás ló 130—230 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—30 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

Értéktőzsdé.

	Budapest, febr. 18.
Oszták hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamuranyi	509.50
Magyar jelzalog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, febr. 18.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	—
Káposzta, repce, aug.	6.96

Hivatalos árfolyamok

	a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. febr. 18-án.
Magyar aranyjárdék 4	12.25
Magyar koronajárdék	93.60
Magyar vasuti köl sön aranyban 4/3	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Italméresi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	200.75
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	159.—
Oszták járadék papirban	100.5
Oszták járadék papirban	107.75
Oszták járadék aranyban	121.—
Oszták korona járadék	101.50
Oszták államsorsjegyek	154.50
Oszták magyar bank részvény	15.80
Magyar hitelbankrészvény	750.50
Oszták hitelintézet részvény	700.50
Párisi vista	95.42
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.08
Németbirodalmi márka	117.05
Londoni vista	239.95
20 márkás arany	28.41

A szerkesztősort felöltés

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utczai Mezey-házban a II-ik emeleten egy **6 szobás utczai lakás** f. évi május 1-től kiadó.

Bővebbet a ház mesternél. 130.

SZŐLŐOLTIVANYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők melyen leszállított áron. Oltványok ezre 90—100 forint. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, teljes az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedül melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át úgy, hogy a bekerített részek teljesen kiüresedjenek. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útmutatás és kezelési utasítás mellékelve. Bővebb tájékoztatás végett szíves feleletet adok. Az ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ez el, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznosra ne fordítanák, városban, falun, pusztán gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesben áll, kik rendelni sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték.

Kötveves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: **Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.** 358

Hirdetmény.

A Nagyvárosi takarékpénztár, Bihar-megyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank, Bihar-megyei takarékpénztár és Gazdasági és iparbank Rt. bejegyzett nagyvárosi cégek ezennel közölni teszik, hogy f. é. február hó 15. napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Egy zárlattól a másik zárlatig heverő tőkék után 4 % -ot. 2. A zárlatközi időben legalább 4 hónapig heverő tőkék után 3 1/2 % -ot. 3. A zárlatközi időben nem teljes 4 hónapig heverő tőkék után 3 % -ot. 4. Olyan tőkék után, melyek az intézetnél legalább 4 hónapig hevernek a betéti idejük a zárlat által megszakítottik

olyképpen, hogy a zárlat időpontjáig még 4 hó le nem telt:

a zárlat előtti időre 3 % -ot
a zárlat utáni időre 3 1/2 % -ot

A zárlat minden év június hó 30-án és december hó 31-én eszközöltetik és a kamatok a fenti kamatláb szerint tőkésítettnek.

A 10 % os jövedelmi adót a belevő megterhelése nélkül az intézetek fizetik

Az intézeteknél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. é. április hó 1-ső napjától kezdődőleg lép érvénybe.

Nagyvárad 1903 február hó 14-én.

Nagyvárosi takarékpénztár r. t.
Biharm. keresk., ipar- és terményhitelbank r. t.
Biharmegyei takarékpénztár r. t.
Gazdasági és Iparbank r. t.

Lelkészek, tanítók, katolikus egyesületek, keresztény szövetkezetek pártfogásába ajánljuk

Helvey Lajos dr. könyvét:

A

Vasárnap délután

czimű pompás népies elbeszélés-kötetet. A derék könyvecskének minden plebánia és iskola könyvtárában, valamennyi egyesületünk és szövetkezetünk asztalán helyet kell foglalnia. Ára postai bérmentes küldéssel egy korona. Pénz előzetes beküldése mellett megrendelhető a szerző czimén, Budapest, VIII. Szentkrályi-utca 28/a.

158.

Értesítés!

Üzletnagytás és építkezés végett az egész raktár

a Kalenda-féle üzlethelyiségbe,

Szt. László-tér lett márczius 2-áig

áthelyezve, ahol e szép rőfös és rövidáru raktár minden elfogadható olcsó árban lesz kiárúsítva.

Kérem figyelemmel lenni, mert e raktár teljesen ki lesz e helyiségben árulva.

Tisztelettel

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

221.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,

számlák, falragaszok,
bábi meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.